

samostatných vložek knihovních pro jednotlivé nemovitosti již i bez souhlasu stpů-u povolily, takže se žádá o dodatečný souhlas k tomu, co soudy již bylo provedeno. Obávané komplikace nebyly by tedy v daném případě vůbec následkem tohoto dodatečně uděleného souhlasu, nýbrž fakticky nastaly bez něho a odepřením souhlasu nelze je odčinit. Proto neshledal nss ani tento druhý důvod zákonným, ježto o nějakém maření neb značném ztížení provedení poz. reformy udělením tohoto souhlasu za daného stavu vůbec řeči býti nemůže.

Dospěl proto nss ke zrušení nař. rozhodnutí, pokud odpírá souhlas dle § 7 zák. k provedení knihovnímu odepsání ze vložky č. ... desk zemských do nově zřízených vložek knihovních stran těchto nemovitostí: panského domu v Č., domu v E., cihelny v A. pro nezákonnost. Poněvadž pak dle důvodů nař. rozhodnutí toto odepření souhlasu bylo jediným důvodem pro zamítnutí žádosti o uznání nemovitostí těch jako objektů dle § 3 a) zák. ze záboru vyloučených, musel důsledně i výrok o tomto zamítnutí býti zrušen jako nezákonný.

Č. 6016.

Učitelstvo: * Učitelka veřejné školy národní, která se vzdala z příčiny svého provdání místa učitelského před zákonem z 24. července 1919 č. 455 Sb. a která byvši na to ustanovena ve službě školské jako vdaná, vzdala se za účinnosti tohoto zákona místa učitelského, nemá nároku na odbytné podle §§ 1 a 3, odst. 1 cit. zák.

(Nález ze dne 30. října 1926 č. 21.433.)

Prejudikatura: Boh. 4043 adm.

Věc: Marie S. v N. proti ministerstvu školství a národní osvěty stran odbytného.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Výnosem z 20. října 1924 nevyhověla zshr v Praze po dohodě se zsv-em žádosti st-lky, jako býv. učitelky ženských ručních prací v Ch. a B. za vyměření odbytného na základě ustanovení § 3 zák. z 24. července 1919 č. 455 Sb., protože se žadatelka provdala dne 2. srpna 1910 a opět od 1. dubna 1912, tedy za 1 rok a 8 měsíců po provdání, počala vyučovati. Tím neprokázala souvislosti mezi provdáním a vzdáním se služby, ježto provdání jí ve vykonávání služby nebránilo ani před platností zák. č. 455/1919 a nemá tedy na vyměření odbytného podle ustanovení § 1 cit. zák. nároku.

Odvolání zamítlo min. škol. nař. rozhodnutím jako neodůvodněné, ježto ze znění § 3 v souvislosti s § 1 zák. č. 455/1919 vyplývá, že předpokladem přiznání právního nároku na odbytné při vzdání se služby, nastalém za platnosti zákona jest, že učitelská osoba vstupuje do stavu manželského za své školní služby v důsledku ustanovení shora dotčeného zákona, jenž zrušuje dosavadní zákaz uzavření sňatku, takže předpis cit. § 3 nemůže se vztahovati na osobu učitelskou, jež nejsouc vázána zákazem právě dotčeným, vstoupila do školní služby jako provdaná (srov. čl. IV. zák. z 8. září 1899 č. 67 z. z.).

O stížnosti uvážil nss takto — — — —

Podle § 1 zák. z 24. července 1919 č. 455 Sb. mohou učitelky veř. škol obecných a občanských po skončené počáteční službě vstoupiti do stavu manželského a nepozbývají práva setrvati ve službě školní. Vzdají-li se při tom dobrovolně místa, má jim býti vyměřeno podle § 3 cit. zák. odbytné podle služebních let a posledního platu částkami v prvním odstavci cit. paragrafu blíže určenými. A §§ 7 a 9 zák. určují, že zákon ten nabude účinnosti dnem vyhlášení, že má zpětnou platnost ode dne 1. listopadu 1918 s výhradou případů v § 3 vytčených, jakož i že veškerá ustanovení posavadních zákonů zemských, zákonu tomu odporující, se zrušují.

Z ustanovení těchto vysvítá zcela nepochybně, že byl jimi zrušen celibát ženských osob učitelských, počínajíc 1. listopadem 1918 a že tedy učitelky veř. škol obecných a občanských, které vstoupily po tomto časovém termínu do stavu manželského, nepozbývají práva ve službě školské setrvati nadále jako provdané. Vyslovuje-li zákon, že mohou učitelky ty od 1. listopadu 1918 vstoupiti do stavu manželského, aniž pozbývají práva setrvati ve školské službě, pak již dikce tato sama o sobě (slova »vstoupiti do stavu manželského«) nutí k závěru, že se mohou týkati dotyčná ustanovení zákona toho (§ 1) jenom těch ženských osob učitelských, které vykonávaly v kritické době jako neprovdané úřad učitelský a jež se podle tehdy platného právního řádu (§ 51 zák. z 27. ledna 1903 č. 16 z. z. česk. a čl. IV. zák. z 8. září 1899 č. 67 z. z. česk.) bez ztráty svého služ. místa provdati nesměly.

Výkladu tomu nasvědčuje dále i úvaha, že bylo právě účelem zákona umožniti učitelkám veř. škol národních, aby se mohly provdati a založiti tak vlastní rodinu, aniž by ztrácely ipsa lege svého místa učitelského a že mohl proto zákon vyrozumívati učitelkami těmi jenom učitelky neprovdané (srov. zprávu kulturního výboru Nár. Shrom. z 15. července 1919 tisk č. 1439).

Má-li však § 1 cit. zák. na zřeteli toliko učitelky, jež se provdaly v důsledku tohoto zákona (dosud neprovdané), nelze potom ustanovení § 3 odst. 1 zák. toho, které souvisí úzce z § 1 leg. cit., čísti a vykládati jinak, než že zakládá právní nárok na odbytné právě jenom těmto osobám učitelským a mohou se pak domáhati výhody té jenom učitelky, o nichž je řeč v § 1 cit. zák. Že tomu tak, plyne i z druhého odst. § 3, který zmocňuje zem. úřady škol., aby povolovaly v případech hodných pozoru odbytné také učitelkám, jež se provdaly před vydáním zákona a služby učitelské nuceně se vzdaly (srov. nář. Boh. 4043 adm.). — — —

Č. 6017.

Státní občanství: Příslušník cizího státu (mimo býv. Rakousko-Uhersko), který po roce 1910 a před převrácením nabyl stát. občanství rakouského s domovským právem na nynějším území republiky čsl., stal se 28. října 1918 čsl. státním občanem a zůstal jím i po vydání úst. zákona č. 236/1920.

(Nález ze dne 2. listopadu 1926 č. 21.747.)